

Szczepionki HPV - wybitny specjalista obala mity na ich temat

prof. dr hab. med. Jan Kotarski, kierownik I Kliniki Ginekologii Onkologicznej i Ginekologii w Lublinie.

Co wywołuje raka szyjki macicy?

Dlaczego Polska jest w europejskiej, niechlubnej czołówce zachorowań na raka szyjki macicy? Czy HPV (Human Papilloma Virus) zagraża wyłącznie kobietom? Na te i inne pytania związane z HPV odpowiada prof. dr hab. med. Jan Kotarski, kierownik I Kliniki Ginekologii Onkologicznej i Ginekologii w Lublinie.

- Najważniejszym czynnikiem sprawczym **raka szyjki macicy** jest **zakażenie typami onkogennymi wirusa HPV**. Większość infekcji HPV ulega samowyleczeniu, jednakże u niektórych kobiet **zakażenie przechodzi w stan przewlekły** i prowadzi do powstania najpierw stanu przednowotworowego, a następnie do **nowotworu**. Dzisiaj jeszcze nie wiemy, co decyduje o przejściu w stan przewlekłego zakażenia - tłumaczy lekarz.

Jakie są skuteczne metody zapobiegania nowotworom szyjki macicy?

- Najskuteczniejsze są metody profilaktyki pierwotnej. Są to działania, które mają zapobiec powstaniu zagrożenia. W przypadku raka szyjki macicy **kluczowa jest eliminacja niebezpieczeństwa zarażenia się wirusem HPV**. Do metod profilaktyki pierwotnej zaliczamy abstynencję płciową – metodę skuteczną, lecz niesprawdzającą się w życiu.

Również stosowanie **prezerwatyw** (podobnie jak mniejsza **liczba partnerów seksualnych**) zmniejsza **ryzyko zakażenia HPV**, ale nie likwiduje go całkowicie. **Najskuteczniejszą metodą** (przy prowadzeniu normalnego trybu życia seksualnego) są **szczepienia**. Trzeba pamiętać, że **badania cytologiczne** są skuteczną metodą wykrywania stanów przednowotworowych szyjki macicy, ale nie zapobiegają ich powstaniu - dodaje.

Jak ocenia pan bezpieczeństwo i skuteczność oraz ryzyko związane ze szczepieniem?

- Szczepionki zapobiegają zmianom nowotworowym u ok. 90 proc. osób poddanych szczepieniu. Obecnie obserwacja dotycząca objawów niepożądanych opiera się o dokładne rejestry, zawierające bazę kilkuset milionów kobiet na całym świecie. By rozwiać wszelkie wątpliwości Europejska Agencja Leków (EMA) przeprowadziła wnikliwą analizę danych i wydała komunikat, w którym uznała **szczepienia przeciw wirusowi HPV za bezpieczne**.

Również Amerykańska Akademia Pediatria w raporcie z lutego 2016 r. ogłosiła dane, z których wynika, że profil bezpieczeństwa szczepionek HPV jest sprawdzony - informuje lekarz.

Czy szczepionki powodują przedwczesną niewydolność jajników lub zaburzają prawidłowe działania układu odpornościowego?

- Amerykańska Akademia Pediatria jednoznacznie stwierdziła, że nie ma powiązań między zapadalnością na przedwczesną **niewydolność jajników** a szczepieniami HPV. Podobnie w kwestii układu odpornościowego – prawdopodobieństwo zaburzeń jest takie samo u osób szczepionych, jak i niezaszczepionych - wyjaśnia.

Czy rak szyjki macicy dotyczy tylko starszych kobiet?

- Szacuje się, że ok. **60 proc. wszystkich zachorowań na raka szyjki macicy występuje u kobiet w średnim wieku** – między 45 a 64 rokiem życia. Dodatkowo ryzyko zachorowania rośnie wraz z wiekiem. Niemniej jednak, o czym nie wolno zapominać, rak szyjki macicy występuje także u młodych kobiet. Przykład **australijskiej wioślarki olimpijskiej, Sary Tait, która zmarła na raka szyjki macicy w wieku 33 lat**, pokazuje, że jest to **problem dotyczący kobiet w każdym wieku** - wyjaśnia.

Czy wirusy HPV zagrażają wyłącznie kobietom?

- **Wirusy HPV** zagrażają także mężczyznom. Mogą wywoływać również **raka prącia i raka odbytnicy**. Nie powinniśmy lekceważyć tego zagrożenia. Trzeba pamiętać o tym, że w dużej mierze to właśnie mężczyźni przyczyniają się do roznoszenia wirusów wśród kobiet. Także szczepiący się chłopcy chronią nie tylko siebie, ale także swoje przyszłe partnerki - mówi prof. dr hab. med. Jan Kotarski.

Co radzi pan rodzicom, którzy stoją przed dylematem, czy szczepić swoje córki przeciw wirusowi HPV?

- **Ja zaszczepiłem swoje córki i takiej rady udzielam rodzicom.** W Polsce szczepienia są prowadzone przez lekarzy rodzinnych i pediatrów. Sądzę natomiast, że w przypadku szczepień przeciw wirusowi HPV więcej informacji można uzyskać u ginekologa niż u lekarza ogólnego. Nie wolno bać się zadawania pytań, ale trzeba uodpornić się na niesprawdzone informacje. Należy rzetelnie sprawdzać źródła, a przy jakichkolwiek wątpliwościach (i nie dotyczy to przecież tylko zagadnień dotyczących tematyki szczepień) warto zasięgnąć fachowej opinii lekarza. Z mojej strony mogę polecić stronę Głównego Inspektoratu Sanitarnego szczepienia.gis.gov.pl oraz strony: zaszczepsiewiedza.pl lub szczepienia.pzh.gov.pl. Można tam znaleźć fakty i rzetelne opinie autoritetów z wielu dziedzin medycyny - poleca lekarz.